

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy ivon és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frittal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ, a lap szellemi részét illető közlemények az ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ ezimzendőek. A hirdetési díjszabályzatról a kiadó hivatal ad felvilágosítást.

Szerkesztő bizottság: elnök **Dr. Berde Áron**; **Girsik János**, **Szabó Sámuel**, **Vörös Sándor**, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Havi emlékeztető: December. — Visszapillantások a gyümölcs- és konyhakerti kiállításra. Ritter Gusztáv. — Pusztítja-e a szőlőphylloxera a kukoriczát? Dr. Szaniszló Albert. — Kertészeti szakosztályunk működése. Szentgyörgyi Lajos. — Egyveleg: Meghívó. Értesítés. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések.

Havi emlékeztető. December.

Ház és udvar. Magtári gabonakészletek megforgatandók, nehogy dohosodás vagy penészedés által károsodjunk. Zivataros időben a gazdasági személyzet rostál. A magtár ablakai zárva tartandók és ha még is a tető vagy ablak hézagjain hó sodortatnék magtárunkba, azt ne hagyjuk elolvadni, hanem hordjuk ki. Az épületek mellé gyűlt s széllel odasépert havat, lapáttal eltakarítjuk.

Nem eléggé szellős padlásokon felhalmozott csős török buzát időnként meg kell forgatni, a penészes vagy éretlenebb csöveket kiválogatva meddő sertésekkel meg lehet étetni.

A cselédség hideg időben gyakran felesleges tüzevalót fogyaszt, ez szorosan ellenőrzendő; továbbá a kémények tüzeveszély ellen, két hetenkint megsepertetnek. Midőn az idő zordonsága miatt a cselédség külső munkát nem végezhet, seprő vagy kosárkötéssel, továbbá szerszámfa kinagyolásával stb. foglalkoztatjuk.

Jégvermek megtöltetnek; ezzel nemcsak kellemetesebbé tesszük a forró nyarat, hanem egészségi szempontból is szükséges.

Minden gazda, ha eddig elmulasztotta, vegye szemügyre takarmánykészletét, hasonlítsa össze a szükségletet és ha azt találja, hogy nem teletelhetnek ki állatai, abrakkal segít; vagy míg a keményebb idők tartanak, beszerzi az előre látható hiányt.

E hó utolsó napján lezártnak a számadások, cselédek változnak, eszközök leltározattnak.

A varjuk már ellátogatnak a szérüs kertekbe és megkezdik a széna, szalma, polyvakazlak tetejét; varjupásztor nélkül készletünk ne hagyassék.

Szántó föld. E hónapban rendszeresen keményre fagyva fehér lepel fed szántó földünket és így minden művelési munka szünetel; ha azonban lanyha idő állna be, az őszi szántás folytatható és a megkésített vetés bevégezhető. De ha hever az eke, annál sürgetőbben forgolódjunk a szekérrel; hordjunk ki minden kiszállítható trágya-anyagot, mert csak így használhatjuk fel a téli időt sikeresen.

Rétre, kaszátóra, luczárnásra hordjunk apró érett trágyát és terítsük el azonnal; e felültrágyázással leendő takarmánytermésünket megkészserezzük. A hamut és kormot ugyancsak oda hordjuk és széthintetjük. Minthogy sok helyt a durvább gyapjas juhok szabad álláson kapják takarmányukat, intézzük az etetést úgy, hogy mindenkor más helyen egyenek. Így az elhullott ganaj talajunk termő erejét fokozza.

Állattenyésztés. A gazdaság mozgatója a jármos ökör, e hónapban sovány takarmányozásban részesül, mert többnyire csak szalma és polyva nyári nehéz munkájának jutalma.

Török buzaszár és szalmafele szecsskának vágatik. Eleintőn a cselédség idegenkedik a fűlesztésről és a marha sem áll a jászolhoz, de néhány nap elteltével hozzá szoknak és jól fogják magukat érezni.

Sima, jeges utban az ígás ökör meghornyolandó vagy megvasalandó, hogy lábörések elkerültsenek.

Az ígás lovak, ha istállóban lepokroczozva állanak is, munkaközben, legyen az idő bármily hideg, kitakarandók. Jeges időben csak éles vasalással bocsássuk utra; legcélszerűbb srófos patkót alkalmazni, melynek éles sarkai uton, tompa sarka pedig otthon csavartatnak a patkóba.

A ménesbeli lovak patái, télen legalább kétszer kitakarítatnak; főképen a csikók pata-képződését kísérik figyelemmel, hogy a szabályellenes, ferde pata-képződéseket megakadályozhassuk.

Az istállók szellőztetését, úgy dél felé a ménesbeli lovak kibocsátását el ne mulasszuk.

A hasas koczák török buzával, általában szemmel és eleendő friss vízzel tartatnak. A gumókat egyék a meddők. A sertések hizásuk utolsó szakában gyakran vesztik étvágyukat, így esetben adunk nekik kevés nyers húst.

A juhok már beszorultak és jó étvágygyal ropogtatják az eléjük vetett takarmányt.

A göbölők meg gumókkal élelmeztetnek.

Itatás előtt a vályuból a jég kivágandó.

Minden időben, de leginkább ünnepnapokon szükséges az istálló felügyelet: a cselédek is ünnepelnek és akkor állatse-regünk az ünnep dicsőségére koplal.

Szőlő. Egyéb szorgos dolog nem lévén, trágyát hordatunk és pedig friss és nem korhadó trágyát, a trágya ugyanis nem arra való hogy csupán a benne levő elemek táplálják a növényt, mert ez igen kevés lenne, hanem a tápláló anyag benne van a megtrágyázandó földben, csak hogy oly durva állapotban, melyet a növény nem képes megemészteni: a termő föld ugyanis, ha apróra vizsgáljuk, elmállott kőzet- és ásványdarabkákból áll és ezek, mint ilyenek, a növény táplálására nem alkalmasak; kell tehát valami uton-módon ezen durva anyagokból valami hasznosat sütni-főzni — és itt kereshetjük a trágya jótékony hatását! A friss trágya, mint tudjuk, felítve van állati húgygyal és ürülékkel, mindkettő a korhadásnál vagyis erjedésnél két leg-nemű gázt, az ammoniakot és szénsavat fejleszt; ezen láthatatlan szellemek vannak telruházva azon herculesi erővel, mely a köveket feloldja és feldolgozza olyan eledellé, melyet a növényi gyomor megemészten. A trágya tehát inkább csak közvetítő munkás a táplálék megszerzésében. A téli hideg akadályozza a korhadást és ezért kell csak tavasszal a trágyát rendeltetése helyére elhinteni. A főkéletesen korhadó trágyának is meg van a maga helye: midőn sovány talajba ültetett gyöngye növénynek rögtön táplálékot akarunk nyújtani; itt már a friss trágya alkalmazása volna káros, mert rothadásával a gyenge növényt is megromtana.

Pincze. A pinczében most kezdjük meg az új borok első iskolázását és mint januárban is megirtuk volt: seprőjükről lehuzzuk, nem sokat gondolván vele, ha zavarosak is; kéneznai a bort nem szabad, de igen is kell a megürült és tisztára mosott hordókat nemcsak most, de minden hónapban egyszer. Egy 5½ hectoliteres (50 vedres) hordóra elég egy fél rudnyi kénlemez, mely ha elégett, a hordót keményen befojtjuk; így aztán van mindig tiszta edényünk, melyet forrázni nem szükséges, csupán friss vízzel egyszer kiöblíteni. — Az új év tele hordót és tiszta pinczét találjon!

Gyümölcsös. Keményebb időjárásakor a fő teendők: a hernyószedés, a fáknek a nyulak rágásai elleni védelme és a trágyázás; lágyabb időjárásakor pedig a fák körül a föld felásása, gödrök és víz-felfogó árkok készítése, a fák törzseinek tisztán tartása, a szükséghez képest a korona ritkítása és ujtása. Az ültetvényekről készített leltárt le kell tisztázni. Cinkusok (jegytáblák), karók rossz időjárásakor és esténként készíttetnek. A pinczékbe eltett gyümölcsök válogatására kiváló gondot kell fordítani és a rosszakat gondosan el kell távolítani.

Faiskola. A jövő tavasszal faiskolának szánt terület földje fagyos időben rigoliroztatik. Lágy időjárásakor oltógalyakat kell szedetni. A már megrendelt csemetéket ásassuk ki és azokat elküldésig földdel takarítsuk be.

Konyhakert. A konyhakert megtrágyáztatik és lágy időjárás alkalmával földje jó mélyen felásatik. Falevelekkel elfedett növények fedeleire gondot fordítunk, hogy azokat a szél el ne hordja, a hol szükségét látnok megújítjuk.

Diszkert. A virágházi vagy szobában telettetett növények ápolására u. n. a szárazlevelek eltávolítása, öntözésre, világosság és kellő melegedésre gondot kell fordítani. A virágmagvak tisztítását és rendezését végeztessük és a hiányzó magvakat rendeljük meg.

Méhészet. E hónapban kezdődik nálunk a méheknek 90—120 napig tartó éjszakája, mi alatt nem sokat bibeledünk velük. A méhes körül felállítjuk mindazon töröket, melyeket egérfogásra szoktunk használni; a kasokat úgy kell ellakarni, hogy a rájok ugráló macska, a méhek téli nyugalmát ne zavarhassa. Más ellenség — kivéve rossz indulatú embert, — ha jó móddal raktuk el méheinket, nem bánja őket, de az egerek nagy pusztítást képesek

véghez vinni; nemcsak a folytonos zaklatás, hanem a rácsálás és piszok által is.

A méhész jól fogja tenni, ha a beállott munkaszünet alatt, elméleti méhészeti ismereteinek gyarapítására törekszik; hasznos szakmunkák, folyóiratok olvasása és társulás útján való eszmecsere által! E nélkül akárki elmarad az időtől!

Erdészet. Főhasználat. A vágatás tovább folytatatik, kivéve a magasan fekvő helyeket, hol a nagy hó akadályoz. Szálfák és tönkök szállításra előkészíttetnek. A tűzifa ölbe rakatik. Erdőművelés. Fenyő- és körizs-mag gyűjtetik. Erdővédelem. A falopás a legnagyobb figyelmet igényli; a favágó munkásokra szintén nagyon kell vigyázni. Vadászata, mint novemberben.

Visszapillantások a gyümölcs- és konyhakerti kiállításra.

(Budapest, 1885. október 18—31.)

II.

A harmadik nagy gyűjteményes tárlat Ausztriáé volt, kiállítva és képviselve gróf Attems Henrik által. Ezen terjedelmes alma- és körte-collectió, valamint d' Haene Adolf genti (Belgium) körtéi képviselték egymagukra a külföldet és kivált az elsőnél huzamosabb ideig kell tartózkodnunk, mert azt hisszük, hogy itt sok mindenfélét tanulhatunk, mi a gyakorlati életben is értékesíthető lesz.

Attems gróf azon igyekezett, hogy az egész ausztriai gyümölcstermelésnek lehetőleg hű képét mutassa be, mely czélből minden tartomány — Galliciát és a Tengerpartot kivéve — külön volt képviselve. E tárlat nem tömege által kívánt hatni és annak rendezője maga „tanulmány“-nak nevezte el azt. Szomszédaink törekvése ugyanis oda irányul, hogy a fennálló politikai beosztás keretében az eddigelé jól diszlo fajokot, mint „Normalsortiment“-et megállapítani és a gyümölcstermelők figyelmét ezen „szabványos“ fajokra felhívni!

Itt tehát valósággal az erdélyrészi tárlattal párhuzamosan haladó munkát találtunk, azon — fájdalom lényeges — különbséggel, hogy mi nem gondoskodunk eléggé arról, hogy az ajánlott fajgyűjtemény általánosabb elismerésre is jusson.

Attems gróf azt mondja a katalogust bevezető soraiban, alapeszménk: „a gyümölcstermelést hozamképesse tenni“; mit úgy érünk el, ha kevés, jól diszlo fajt mivelünk. Kecskemét, Nagy-Körös, Halas, — nemkülönb Styria, Tirol, Csehország stb. ezen alapon vetette meg gyümölcstermelését és gyümölcskereskedését, melynek jó eredményét a statistika számai elég hangosan bizonyítják. Továbbá a gyümölcserértékesítésen kell javítani és gróf Attems e téren is kitünő sikerrel működik.

Hogy a tulzámos fajkedvelést és az avval összekötött elnevezési helytelenségeket a maguk minimumára lehessen redukálni, a „normalis gyűjtemény“-ek plasztikus és híven színezett utánzataikat kezdték készíttetni s ezeknek nyilvánosságra bocsátásával amazoknak elterjedését támogatni. Ezen eszme ugyan nem új, hiszen az Arnoldi-féle u. n. gyümölcscabinet már évek óta ismeretes; de a Budapesten bemutatott gyümölcsminták, melyeket Dürfeld Victor (Olberhan, cseh érczhegység) készített, szebbek és színezetben hívebbek

mint a most említették és ha nem csalogunk, még olcsóbbak is. Önkénytelenül oda kell nyilatkozniuk, hogy Magyarországra nézve is kívánatosnak kell tartanunk azt, ha mielőbb egy eszközzel többet bírnak a jó fajoknak minél nagyobb körben való általános ismertetésére s evvel kapcsolatosan azok tömeges termelésének előmozdítására. A földmívelési ministeriumban ezen eszme valószínűsítésével már foglalkoznak is, melynek keresztülvitelét minden gyümölcstermelő a legnagyobb örömmel és hálával fogja üdvözölni!

Az ausztriai gyűjteményben a már említett normalis collectiók mellett, helyi- és gazdasági fajokat, valamint műkedvelői gyűjteményeket is találtunk. Az osztrák gyümölcs, még az éghajlatilag leginkább kedvezményezett tartományokból sem volt oly szépen fejlődve és élénken színezve, mint a legkülönbözőbb magyar vidékek gyümölcse; mely ténynek egyhangú constatalása a hazai termelőknek nagy és méltó örömet szerzett.

Azon régi elméletet, hogy a gyümölcs agyagtalajban diszlenék legjobban, kézzel foghatólag és szemmel láthatólag megczáfoltnak találjuk. Ki látott valaha szebb gyümölcsöt, mint mely homokföldben termett? Csak Hajós Józsefnek, az orsz. magyar gazdasági egyesület kertészeti szakosztálya elnökének dömsödi (pestmegyei) gyümölcsére emlékeztettek és a kecskeméti tárlatra. Névszerint felhozhatom az almák közül: Gaesdonki renet, Parker peppinje, Orleansi renet, Sándor czár, Sárga bellefleur, Fehér téli calvil, Nemes masánczki, stb. stb. A körték közül: Angoulémei herczegnő, Alexandre Lucas, Hardenpont téli vajonca, Téli esperes, stb. stb. Mind e gyümölcs gyakran a felismerhetetlenségig nagy volt, de e mellett korántsem hizlalva és gyönyörű színezetű. —

Magyarországban, mint szakkörökben tudva van, szintén azon munkálkodnak, hogy bizonyos országrészekre bizonyos fajokat állapítsanak meg és ajánljanak általános termelésre. Az országos magyar gazdasági egyesület kertészeti szakosztálya már évekkal ezelőtt kérdőíveket küldött szét a megyei egyletekhez és az ottani vidéken jól diszljó gyümölcsfajok megnevezését kérte. A kívánt válaszok azonban nem érkeztek be minden vidékről megfelelő számmal és a legtöbb listából az látszott, hogy a fajok correct ismerete igen sok helyt hiányos; ily nagy és fontos munkának sikere pedig a helyes fajismeret-től függ. Egy helyről például mint őszi körte a Kopertscher és mint téli körte Liegel téli vajonca lett ajánlva; — más esetben mint Nro x: Ferdinand koronaörökös, mint Nro y. pedig Hardenpont téli vajonca szerepelt! De még olyan is találkozott, a ki: „Ismeretlen faj“ czímen ajánlott valamit!!!

Mint látjuk, e munka még alapvetőül sem volt használható.

Az 1884. év őszen a földmívelési ministerium azon kérdéssel fordult az országos és az erdélyi gazdasági egyletekhez: Minő fajok volnának az egyes megyékre nézve ajánlhatók? Az akkor közzétett munkálattal széles Magyarországon nem értettek egyet, miután nagyon is generalizáltak. Az erdélyi országgrész nagyjában véve meg volt elégedve, miután Erdélyt három zónára osztva minden egyes övre külön ajánlatot tettek a nélkül,

hogy a nagyban termelendő fajokat tulságos számban állapították volna meg. A beosztás kulcsa itt a következő:

Első öv, a jó borvidékek felel meg, őszi barack és finom esemegefajok termelésére alkalmas.

Második öv: dombos vidék és völgyek, hol a bortermelés már bizonytalan, kőmagvak (az őszi barack kizárásával) és jó asztali gyümölcsstermelésre ajánlatos.

Harmadik öv: hegyi vidék, meggy és gazdasági gyümölcs termelésére alkalmas. —

A különböző mívelési területek (zónák) megállapítására az első iudítványt Szabó Sámuel t. taglarsunk tette s ez mint egyedül célhoz vezető közelismeréssel el is lett fogadva. Hogy e fontos kérdés Magyarországra nézve is kellő megoldást nyerjen, kiváló gyümölcsstermelőnk és gyümölcsismerőnk Bencsik György — ki különösen Felső-Magyarország gyümölcsészeti viszonyaiban bir ritka jártassággal — lett mint referens felkérve, a ki terjedelmes és rendkívüli szorgalommal kidolgozott munkáját a kiállítás folyamán megtartott gyümölcsészeti értekezleten adta elő. Miután azonban e kérdés megválaszolása egész Magyarországnak alapos ismeretét tételezi fel, Bencsik sokat merített hircuves, az Alföldön lakó pomologusunknak Bereczki Máténak ismert kitűnő munkájából. Az értekezleten számos gyümölcsstermelő és kedvelő vett részt, de sajnálatosul kell megemlíteni, hogy szakunknak most említett nesztora sem itt, sem a kiállításon nem jelent meg.

Bencsik ur a nagy Magyarországot három zónára osztotta u. m. Felső-Magyarország vagy Kárpátok vidéke; Alsó-Magyarország vagy dombos vidék és Alföld vagyis síkság. E beosztást általában véve jónak és használhatónak lehetne tekinteni; de a tárgyalások rendén csakhamar kiderült, hogy a lokális fajok nem juthatnak kellő érvényre, ha csak azt nem akarjuk, hogy az egyes zónák gyűjteménye ismét tulságosan nagy fajsza ma szaporodjék fel.

Ezen okból ajánlatosabb lett volna helyesebben kikerekített termelő vidékekben állapodni meg és ezeket aztán megint övekre osztani; sőt még utólagosan sem habozunk ily irányu módosítást szóba hozni és ez által oly fajválasztékhoz fogunk jutni, mely általánosabban és inkább fog kielégíteni . . .

De térjünk vissza magának a kiállításnak méltatására és szemléljük meg a városok, gazdasági és gyümölcsészeti egyleteknek azon tárlatait, melyek gyűjteményeseknek mondhatók. Első sorban állott a gyümölcsstermelés terén régóta híres Kecske mé t és v i d é k e; a kiállító k száma 1881-hez képest meg-négyszereződött; a gyümölcsészet emelésén Katona Zsigmond kertészeti szakosztályi elnök a legnagyobb buzgalommal működik. Az egyesek többnyire kevés fajt, ezeket azonban tömegesen mutatták be, igen soknál a termelés mennyisége is fel volt említve s a kiállítóktól képviselők útján megrendeléseket is lehetett eszközölni. Határozottan látható volt azon törekvés, hogy a finomabb gyümölcs produkálásával a közönségesebb és olcsóbb fajok mindinkább háttérbe szoríttassanak. A körte kevésbé volt képviselve s úgy tetszik, mintha az alma ott jobban és biztosabban diszlenék; mert egyetlen-egy gyűjteményben sem láttunk oly szép fajokat, mint a részben már felemlítette-

ket u. m. Fehér téli kalvil (Kecskeméten a nép „Püspök“-nek nevezi), Sárga szépvirágu, Török Bálint, Piros pogácsa, Magyar rozmarin, Sikulai, Nemes masánczki, stb. stb. Feltűnő, hogy ott igen sok édeskés és egészen édes fajt kultiválnak és szívesen is vásárolnak. A Kecskemét városi kertészeti főker-tész Kiss Lajos — 104 alma és 58 körtefajt mutatott be, valamint bámulatosan fejlett birset is. Az alföldi városi kerté-szetek Magyarország specialitásai gyanánt tekinthetők, a meny-nyiben a haszonkertészettel dicséretesen és nagyban foglalkoz-nak, minek kihatása az okszerű gyümölcsstermelésre igen mesz-szeterjedőnek mondható.

Nagyságban második volt Nagy-Körös városa — Kecskemét régi vetélytársának gyűjteménye. A kiállított téli gyümölcs nem volt oly szépen fejlődve, mint a kecskeméti s itt nem is léptek fel oly tömegesen; a fajok elnevezésének correct-sége még kívánni valót hagy fenn.

A harmadik alföldi város: Hala s ezuttal is szépen fej-lett gazdag gyűjteménnyel volt képviselve; a fajvalódiság utáni törekvés itt különösen előtérbe lép; a kiállítás és hala-dás oroszlánrésze Vári Szabó István polgármestert és Vass Elek főkertészt illeti.

A következő gazdasági és gyümölcsészeti egyletek mu-tattak be még említésre méltó terjedelmesebb gyűjtemé-nyeket, azonban kisebb-nagyobb mértékben szigorubb faj-választásra kellene törekedniök: nagybányai gazd. egylet, sá-rosmegyei gazd. egylet, békésmegyei gazd. egylet, szathmár-megyei gazd. egylet, beszterczevidéki gazd. egylet, torda-ara-nyosmegyei gazd. egylet, udvarhelymegyei gazd. egylet, nagy-enyedi gyümölcsészeti egylet, — e három utóbbi az erdélyi gazdasági egylet közös nagy czége alatt. A szolnok-doboka-megyei gazd. egylet jókora nagy gyűjteményénél az elnevezé-sék nem mindenütt voltak eléggé tisztázva.

Kolozs-Monostor.

Ritter Gusztáv.

Pusztítja-e a szőlő-philoxera a kukoriczát?

Eötvös Károly urnak az „Egyetértés“ nov. 19. számában közlött cikkéhez akarok szólni és pedig lehető röviden, az ő általa felvetett kérdések sorrendje szerint. Ő öt kérdést vesz fel, a melyek közül 1., 3., 4. és 5. egy tárgy körül forog, a máso-diknak pedig külön tárgya van.

1. kérdés: Vajjon a szőlő-philoxera mily távolságra ké-pes megtámadni a kukoriczát stb.

3. kérdés: Vajjon a philoxera kelt e tojást a kukoricza-gyökérre sat.

4. kérdés: Vajjon a philoxera viszonyaink közt egyedül a szőlőhöz van e kötve stb.

5. kérdés: Miféle tapasztalat van e tekintetben Francia-országban s Amerikában sat.

E négy kérdésre együttesen azt felelhetjük, hogy mind-eddig nem volt reá eset sem hazánkban, sem Franciaország-ban, sem Amerikában, s általában sehol, hogy a philoxera (Phill. vastatrix) a szőlőn kívül valamely más növényen élt,

vagy tojt volna. Ezelőtt mintegy 10 évvel olvastam valahol, hogy körtefa gyökerén találták a philloxerának egyetlen egy példányát; de erről kisült, hogy az oda csak esetleg kerülhe-tett, ott csak mekhanicze tartózkodott, (ugy a mint esetleg a csizmatalpon, a kézre tapadva stb. is előfordulhat) nem pedig azért és ugy, hogy a körtefa gyökeréből táplálkozzék.

Hogy a szőlő közé ültetett kukoricza-gyökérre tojást rakjon a philloxera, ezen eshetőségnek rendszeres előfordulása, az ismeretek mai állása szerint fel nem tételezhető, sőt határo-zottan tagadható. Ha azonban számba vesszük azt, hogy a phil-loxera a föld alatt tova is mehet és megy is; ha számbavesz-szük azt, hogy kivételesen nagyon sok rovaron megtörténhetik az, (erre észleletek vannak), hogy szorultságból s véletlen esé-lyek mellett oly tárgyakra vagy növényekre teszi le tojásait, a melyre rakni rendszeren nem szokta, a melyre rakni a kikelendő nemzedék érdekében nem előnyös; akkor mégis nem zárhatjuk ki annak lehetőségét, hogy esetleg nagyon is kivételesen a philloxera tojását a szőlő közelében levő kukoriczák gyökerei-re is leteszi, bár ilyen vagy ehhez hasonló eset a philloxera-életmódjában még eddig nem észleltetett. Az ilyen esetlegesen a kukoriczagyökérre rakott tojásokból kikerülő nemzedék azon-ban ott a kukoriczagyökéren meg nem élhetne, ott tovább nem fejlődhetnék, nem szaporodhatnék. — Így áll a dolog az eddig szerzett ismeretek és tapasztalatok szerint.

Szóval a philloxera mai és eddigi ismereteink szerint, a szőlőn kívül semmi néven nevezendő növényt nem veszélyeztet.

Mindezek mellett is engem szerfelett érdekel ezen eset s ha már Eötvös ur ez irányban kísérletet teend — mint azt az „Egyetértés“ egy további számában említi — magam is igen örvendének, ha annak idején abból az állítólag kukoriczára ke-rült szőlő-philloxerából vizsgálat végett nekem is juttatnának egy keveset. Megmondom azt is, hogy érdeklődésemnek mi az alapja.

Nem egy rovar ismerünk, a mely egymástól nagyon is különböző növényekkel táplálkozik. Például az a nagy fekete bogár, a mely a szőlő hajtásait lemetszi (nagyfejű csajkó, vin-czellér-bogár, Lethous cephalotes), a melyet zugligeti sétáiból minden fővárosi ember ismer, mert ott kora tavasszal uton-ut-félen látható, tojásait olyan galuskákba teszi, a melyeket ő szőlő friss hajtásaiból készít, de teszi olyanokba is, a melyek fűszá-lakból készülnek. A Balaton vidékén is nem egyszer szerepelt kendermag-bogár (otiorrhynchus ligustici és más fajok) nem csak a szőlőt bántja, hanem a lóheret és luczernát s a komló-t is. És mondhatnánk ilyen példát még többet is.

De megtörtént már az is, nem egy rovar életében, hogy hosszú ideig bizonyos növényen élt s azután egyszerre csak életmódot változtatott. Például hozhatom fel a vértetüt, a me-lyet ugy ismerünk, hogy az almafákat rongálja s azoknak föld-feletti részein tartózkodik, ujabban pedig kezd a körtefákon is szerepelni (Lucas Pomol. Monatshefte. X. Jahrgang 1884. 3., 4. Heft) és pedig itt a gyökereken tartózkodik. És ha talán ezen példát nem jól választottam volna, felhozom a kolorado-bogarat. Mindenki tudja, hogy ez a bogár 1824-ben lett isme-retes és pedig mint olyan, a mely egy burjánon él s így semmi

jelentőséggel nem bír. 1859-ben pedig azt tapasztalták, hogy eszi a burgonyát és pedig oly mérvben, hogy az előbb számba nem vett bogár csakhamar a burgonyatermelés rettegett ellen-ségévé lett.

A mi egy rovarral megtörtént, az megtörténhetik egy mássikkal is. És ha netalán Eötvös Károly ur kísérletei alapján csakugyan az sülné ki, hogy a szőlő-philoxera megél a kukoriczán is és azt pusztítja, akkor egy oly ténynyel állanánk szemben, a mely a tudományra nézve egészen új, a melynek gyakorlati jelentősége nem annyira a kukoricza-termelés kárára, mint inkább talán a szőlőtermelés javára esnék. Én nem remélem ugyan, hogy a teendő kísérletek eredményre vezessenek, de azt a fentebb felhozott példák alapján lehetetlennek nem tartom. A tárgy nagyságánál fogva a kísérleteket nagyon is szükségesnek vélem.

A szőlő-philoxerával végezvén, a kukoricza specialis gyökértetűjéről kellene még szólanom, mert Eötvös ur 4-dik kérdése kizárólag erre vonatkozik. — Erről azonban én magam is sokszor és sok helyen beszéltem már, s az ezen alkalomból felszólalók meglehetősen ki is merítették ezen tárgyat a jelen alkalomból is. Éppen azért e tárgyban csakis annak ismélésére szoritkozom, hogy a kukoricza gyökerén, vagy bármely gabnanemü gyökerén élő, akár ezen, akár más rokon gyökértetvek, ha tesznek is esetenként kárt, (mint az közelebb-ről a k.-monost. gazd. tanint. egy zabvetésén láttam, a hol a vetés $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{2}$ éppen a kukoricza gyökértetü miatt kiszáradt, mert ez a tetü zaban és árpán is él) de kártékonyságuk soha sem fogja magát oly jelentékenynyé kinőhetni, hogy a miatt nagyobb aggodalomra alkalmunk legyen. És ha csakugyan szőlő-philoxerája rávetné magát a kukoriczára is, e körülmény a kukoricza-termelést legkevésbé sem fogná veszélyeztetni, ellenkezőleg esetleg talán éppen hasznos utmutatást nyujtana a szőlők védelmezésére.

(Magyar Föld.)

Dr. Szaniszló Albert.

Kertészeti szakosztályunk működése 1885-ben.

V.

A sept. 2-diki ülésben jegyző indítványa következtében elhatározott, hogy a sept. 25-től okt. 2-ig tartandó nemzetközi szőlőkiállításán a szakosztály is bemutatja az egylet ritka választéku szőlő gyűjteményét, mely határozat felől értesítettvén egyleti titkár, helyesléssel vette tudomásul a készülődést s ígért oszkozőlni helyet ott fenn a kiállítás helyiségében.

Szintén ez alkalommal indittatik meg nagyobb mozgalom az erdélyrészi gyümölcskiállítás ügyében is, megbiztatván szakosztályi elnökség a „fölvívás“ szétbocsátásával s ezen kívül „privát fölkérések“ tisztével is.

Örömmel vétetett tudomásul Benedek Gábor n.-enyedi gyümölcsészeti egylet titkára értesítése, mely szerint egyebeken kívül különösen pónyik és batul kiállításaiakkal ígérnek nagyobb mérvben részt venni.

Izlettetett ez alkalommal, s ugy a 9-én tartott ülésben

id. Bodor Pál elnök utján Bereczki Mátétól Mező-Kovácsházáról egy Strycker nevü laposdad finom körte s még a kitünő őszi Szilveszter és Piroska körték; elnöktől igen jó Esperen őszi körtéje, jegyzőtől jó William's-ok és erdei vajoncok; Nagy Dánieltől, Bodor Antaltól és Mucsi főhadnagyától szintén néhányféle jó körte.

A sept. 16-diki ülésben sajnálatát fejezi ki a szakosztály a fölött, hogy sem az aug. 15-diki sem a sept. 15-diki időleges gyümölcs-kiállítás megtartása felől nem értesítettett senki által; s így Erdély, illetőleg egyleti területünk jelzett idők szerint érő — kiváló fajü gyümölcssei általunk nem mutathattak be.

Nem lettünk ugyan — e miatt — nyilvános megrovásoknak kitéve, de ugy lassu szellü fuvalva érintgetett s éppen ezért mentsék ki szakosztályunkat ezen látszólagos mulasztásért főnnebb megkülönböztetett betükkel szedett szavaink.

Ez ülésből — az elnökön kívül — Nagy Dániel, dr. Klatrobetz Gyula, Szász Lajos, Weingärtner titkár-segéd, Zonda egyli. fökertész, Szenkowich Márton személyében bizottság kéretett föl, hogy 21-én azaz hétfön a helyszínén „nagy-utcai egyli. szőlöskert“ megjelenve, a kiállításra küldendő szőlök rendezésénél s illetve csomagolásánál e sorok irójának segítségére lenni sziveskedjenek.

Id. Sántha István buzgó ügýtárs mutat be meghatározás és kiállítás czéljából 5 féle szép almát, s ennek képesán tárgyalatik Krizbai Horváth Márton jeles pomologusunk németül szerkesztett etiquette-jeinek ügye, s határozottatott titkár-segéd tagtárs által fölkéretni, hogy ha egyletünk utján vagy azzal közösen óhajt a kiállitáson megjelenni, etiquette-jeit magyarul szerkeszteni sziveskedjék.

Tudatja elnökség az ülésel, hogy a „fölvívást“ ugy e lapban, mint a helyi napilapokban közzé tette, s ezenkívül még közel 200 privat levelet bocsátott szét az erdélyrészi gyümölcs-kiállítás ügyében, örömmel jelezvén egyszersmind, hogy már is igen szép sikere mutatkozik e lelkes elhatározásnak.

Több bejelentések és kérdezősködések elintézése után izlettetett jegyzőtől a delicates pomme — belga — ananász alma, Stein János, Trayvé asszony, William's és Izembart körték; elnök utján Bereczki Mátétól a finom czukros és zamatos Szt.-Amande körte (csak kár hogy kicsi!); dr. Klatrobetztől vagy 3-féle Budapestről hozott szép körte, köztük az őszi fejér pergamen, s mutatóványul néhány ígézö szép apró barkócza. Nagy Dánieltől kiváló szép és jó Erdei vajonc és Karafon kobakja, elnöktől igen finomul érett Chasselas, Duc de Malakoff gyönyörü fejlettségü szőlö.

A 23-diki ülésen szokatlanul kevés tag levén jelen, (elnök roszulléte miatt maradt távol), ügyek tárgyalása nem vétetett elő. A jegyzö Budapestre utazásának ideje pedig (a következő napon megnyitandó szőlökiállításra) éppen az ülésel öszszeesvén, eo ipso nem jelenhetett meg, néhány gyümölcsöt azonban izlelgettek, bírálgtak, de nem lévén köztük semmi nevezetesebb, jegyzökönyv sem vétetett föl azokról.

Sept. 30-án már megteszi jelentését Szentgyörgyi Lajos a szőlökiállításról, elragadtatással beszélvén az ott látottak és

tapasztaltokról. (Csaknem egész terjedelmében közölve van jelentése e lapok 39—40. számaiban, „Kiállítási levelek“ XX—XXI.). Örömmel tudatja a többek közt, hogy az egyesület 140-re rugó gyönyörű kollektiója (melyhez részben id. Bodor Pál és Szentgyörgyi is járultak) nagy diszoklevéllel tüntetett ki. A jelentés örvendetes tudomásul vétetett, s jelentést tevő tagtársnak, mint a ki már két ízben volt szerény eszközlője az egyesületi kollektiók föltüntetésének (az 1-ső jul. 5-én), szíves közreműködéséért Weingärtner tagtárs indítványára a szakosztály jegyzőkönyvileg is köszönetét fejezi ki.

Egy terjedelmes alma-körte gyűjtemény determinálásával foglalkozik a szakosztály, melyet Kozma Ferencz képezdeigazgató ur küldött be Székely-Keresztúrról a képezde kertjéből. Egy pár kivételével sikerült a megnevezésük, mindannyiját jegyzőkönyvre is vettük, de meg aztán egy külön példányban kézbesítettük is az igazgató urnak titkár-segéd tagtárs által, hogy bizvást megtudhassák, mijők van. (13 féle alma, 15-féle körte).

Jegyző indítványára az elnökség, dr. Klatrobeta, Ritter Gusztáv, Szabó Sámuel, Mucsy főhadnagy, Zonda László személyében bizottság kéretik föl a kiállítási gyümölcs-anyag rendezése ügyében, lelkére kötven a szakosztály annak, minden lehető elkövetni, hogy ez ügy is óhajtott megoldást nyerhessen.

A szakosztályi elnökséghez és egyesületi irodába érkezett gyüm. kiállítási bejelentések terjesztetnek elő s kézbesítetnek földolgozás tekintetéből szakoszt. jegyzőnek.

Jegyző referál a köztelken termett gyümölcs elárverezéséről s az abból befolyó összegről, mely szerint bevétellett az alma-körte termésből (körte ugyan kevés volt) 76 frt 87 k r; ehhez számítva az erdélyi bevételeket az egész évi gyümölcs-termésből bevétellett 130 frt 74 k r. Természetes, hogy az egész saison alatt kellő mennyiségű s legtöbb új termésű fajból időről-időre csaknem egyig a heti izelésre is használtatott és még fog használtatni, s ezenkívül a kiállításra éppen egy igen lényeges összeg fordítottatott. De továbbá tekintve még azt, hogy mily nagymérvű volt egyáltalában nem csak Kolozsvárt, de egész hazarészünkben a gyümölcs termés, nem is mondható csekélynek a bevett összeg. De tekintenünk kell még azt is, hogy 1878-ban beállított újabb anyafa kertünk csak ez évben kezdte bemutatni példányait.

Izleltetett ez ülésen elnök utján Bereczki Mátétól a tekintélyes fejlettségű s szép alakú, finom Fetelapát kobakja újdonság, jegyzőtől szintén Bereczkitől hozott ojtógalyból a figyelmet érdemlő Beurée delicat, továbbá őszi fehér pergamen (császár körte), Csikos- és közönséges Angoulêmei hercegbő, és Clairgeau vajonca; Sipos Gáboritól kitünő erdei vajonc = Fondante de bois; dr. Klatrobeta Gyula utján Német-Czernyáról Downtoni pepin, Tournay arany alma. S végül elnök utján szintén Bereczki által küldve az ígéző szép és minden kívánalmakat kielégítő bronzos Angoulêmei hgnő újdonság és Madam Guyard finom őszi barack elnöktől.

Az okt. 14-diki ülésben jelenti jegyző, hogy a gyümölcs-kiállítási ügy itthon befejeztetett s az éppen e g y s z á z ü g y t á r s által összehozott imposans collectió 33 nagy ládával és

kosárral tegnapelőtt utnak is indítottatott. (Hogy kik és mennyiben járultak a siker biztosításához, arról és a következményekről lehető pontos kimutatásban megemlékeztünk már e lapok megelőző számaiban (40., 41., 42. és 43.) s éppen azért annak ismételtsébe nem bocsátkozunk, de igen is kötelességünk megemlékezni s e helyen is köszönetünket fejezni ki elnök id. Bodor Pál, dr. Klatrobeta Gyula orvos, Ritter Gusztáv, Szabó Sámuel, Weingärtner, Mucsy honvéd főhadnagy és Zonda László úrztársainknak, kik e munkában ernyedetlen buzgalmat tanusítani szívesek voltak. Övék nagy részben az érdem, övék az elismerés.

Az egyesület nagy-utczai szőlőtermésének 16-án történő elárverezése alkalmából, becslőbiztosokul 15-ére dr. Klatrobeta, Weingärtner és jegyző kéretik föl, az árverezés aktusára az összes szakosztályi tagok meghívatni határozottak; az árverező publikum pedig a helyi és egyesületi lapok útján értesíteni a történendő dolog felől.

Izleltetett Velics Károlytól valódi havasi fürtös = muntinesco, s egy általa ismeretlennek beküldött fehér páris = juhör; elnöktől finom Speölberg, muskotály renet (melynek galyát mádai kormos helyett kapta volt); továbbá Hamburg Champion, Bodor magonca, igen gyönyörű és finom fehér szőlő (óriás gyöngy szőlő), a genuai zamatos (nálunk uva raginae) és piros Chasselas keresztkezéséből nyerve, Mathiász magonca (még ennél is szebb a Bodor) és Duc of Buceleuch finom szőlő specialitások.

Végül revidiáltatott az egyesület gyümölcsészeti cathalogusa s annak mielőbbi kinyomatása és szétküldése felől tétellett intézkedés.

21-én minthogy a szakosztály tagjai közül többen rándultak fel a gyümölcs-kiállításra, az ülés kevés tag jelenlétében tartottatott meg s csak a mindennapias ügyekkel foglalkoztak; de 28-án már annál fontosabb ügyekkel töltetett be a napi program. Ugyanis legelső sorban tudomására hozza a szakosztálynak e sorok írója, hogy az egyesületi kiállítmány, mint „leg helyesebben elnevezett“ s több tekintetben is nagyon tanulságos, correctül osztályozott s fajokban is leggazdagabb „gyűjtemény“ nagy diszoklevélre érdemesített. Melegen emlékezett meg még jelentést tevő tagtársunk a 21-én tartott gyümölcsészeti congressusról, melynek tárgyalásain szerény maga is, mint az erd. gazd. egyll. egyik igénytelen képviselője szerencsés lehetett dr. Klatrobeta, Nagy Dániel, Ritter Gusztáv és Gamauf egyesületi titkár társaival részt vehetni. Ennek is minket illető része már e lapok egyik közelebbi számában (45.) közzé tételven, szükségtelennek tartjuk ismételni; csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy igen őszinte melegséggel vették az orsz. gazd. egyesület intéző tagjai a mi megjelenésünket s köszönetüket fejezven ki ezért, szíves üdvözetüket küldték e társulásért egyesületünk elnökségének.

Éppen oly jó érzést keltett a szakosztály tagjaiban az egyesület nagy-utczai szőlőtermésének elárverezéséről való jelentés. Tudvalevőleg e telep termése, hogy többeknek juthasson, előbb táblánként szokott megbecsültetni s illetve eladatni. Becsára volt az idén 256 frt. s elkelt 489 frt 9

Kron. Oly mesés ár, a mit egyfelől bizonynyal annak tulajdoníthatunk, mert nagybire járt, hogy e telep termésével is diszoklevelet nyert az egyesület a budapesti nemzetközi szőlőkiallításán; de meg aztán oly szép és érett is volt ám a drága termés, hogy alig gyönyörködhetett eleget abban a szem és lélek. — Valóban ez évben is meggyőződhetek vizsgálódóbb természetű üggyársaink affelől, hogyha szőlőinket s másféle gyümölcsfajainkat jól választjuk, van annak kézen fogója, legyen bármennyi is azokból.

Izlettetett ez ülésen egy valódi Széchényi renet jegyző által hozva a kiállításról; Erdélyi rozmarin, Fejéregyházi stráfos, Apafi almája, Irma almája s még egy párféle gr. Haller Ferencz ur szíves küldése folytán. (Ezekről bővebben a jövő alkalommal.) Lórió magoncza (egy Sándor czárhoz hasonló alakú alma), Bereczki Mátétól. Nehány jeles, de ismert almakörte még dr. Réthy Mórától, Sipos Gábertól, br. Bánffy Ernőtől, elnök és jegyzőtől, s különösen elnöktől az igen finom Knicht Monarch körte Bereczki-féle ojtógalyból. — S ezzel végére érve a september és októberben teljesített szerény munkálkodásunk vázolásának; a többiekkel most adósok maradunk

Szentgyörgyi Lajos,
szakosztályi jegyző.

EGYVELEG.

— **Meghívó.** Az erdélyrészi okszerű méhészet-egylet központi tagjai folyó decz. hó 5-én — szombaton — d. u. 5 órakor kezdik meg e saison alatt is minden szombaton tartandó „méhészeti estélyeiket“ s tartja az egyleti választmány ugyanez alkalommal rendkívüli ülését. Az elnökség nevében tiszteletteljesen kérem az igazg. választmány tagjait ez ülésen megjelenni. Összes üggyársainkat pedig, hogy érdekes estélyeiket (belközép-utca 11. számú gr. Mikó-ház) szokott helyiségünkben minél számosabban látogatni szíveskedjenek! Kolozsvárt, 1885. nov. 30. **Szentgyörgyi Lajos,** egyleti titkár.

* * *

— **Értesítés.** Az erdélyrészi okszerű méhészet-egylet „udvarhelymegyei körének“ tagjai kiváló buzgalmu igazg. elnökük Pálfi Lajos jelentése s az illetők sajátkezű aláírása szerint a mai napig következő 62 tagból áll: Bálint András tanító, Sándorfalva. Buksa Sándor, birtokos, Székely-Keresztur. Boér Lajos, lelkész, Böződ. Bodor Károly, iparos, Sz.-Udvarhely. Debreczeni Károly, tanító, Böződujfalva. Derzsi Gábor, tanító, Kis-Solymos. Derzsi Domokos, tanító, Gagy. Diemár Károly, kir. ügyész, Sz.-Udvarhely. Ifj. Daróczi Miklós, iparos, Sz.-Udvarhely. Drauth Ferencz, iparos, Sz.-Udvarhely. Domokos Áron, lelkész, Böződujfalva. Farkas József, tanító, Homoródon. Ferenczi Áron, lelkész, Medesér. Br. Gamersz Oszkár, birtokos, Sz.-Keresztur. Dr. Gyarmathy Dezső, gyámhatósági elnök, Sz.-Udvarhely. Hlatky Miklós, tanár, Sz.-Udvarhely. Jakabházi András, birtokos, Szt.-Ábrahám, József Mihály, tanító, Rava. József János, tanító, Felső-Váralya. Jaeger József, gyógyszerész, Sz.-Keresztur. Katona Sándor, tanító, Sz.-Keresztur. Kassay Ákos, iparos, Sz.-Udvarhely. Kiss Tamás, tanító, Uj-

székel. Kovács Sándor, tanító, Szt.-Ábrahám. Koleszár István, tanító, Rugonfalva. Kozma Ferencz, igazg. tanár, Székely-Keresztur. Kozma Dimén, lelkész, Felső-Váralya. Kovács Dénes, birtokos, Sz.-Keresztur. Br. Kemény Béla, Szt.-Erzsébet. László József, tanár, Sz.-Keresztur. Máté György, tanító, Sz.-Keresztur. Miklós György, tanító, Szt.-Mihály. Dr. Mezey Ödön, tisztiorvos, Sz.-Udvarhely. Nagy Lajos, tanító, Ege. Nagy Elek, tanító, Telekfalva. Nagy Domokos, tanító, Árvátfalva. Nagy Mózes, tanító, N.-Solymos. Ozsváth Miklós, tanító, Bogárfalva. Pap József, tanító, Kabátfalva. Pálfi Lajos, képezdei méh. főfelügyelő Sz.-Keresztur. Péterfi Mihály, lelkész, Sz.-Ábrahám. Péter János, tanító, Homoród-Almás. Pünkösti Géza, birtokos, Karácsonfalva. Pálló István, tanító, N.-Galambfalva. Rafaj Károly, birtokos, Ujszékel. Rákossi Bálint, tanító, Szt.-Erzsébeth. Rápolti Domokos, iparos, Sz.-Udvarhely. Sófalvi Lajos, iparos, Sz.-Keresztur. Sándor János, ig. tanár, Sz.-Keresztur. Sándor Lajos, tanító, Miklósfalva. Szász Elek, tanító, Ujszékel. Szathmári Miklós, tanító, Derzs. Szabó Gábor, tanító, Bethlenfalva. Szász Mihály, tanító, Óczfalva. Dr. Szabadi Ferencz, megyei főorvos, Sz.-Udvarhely. Teleki Samu, tanító, Dálya. Ugron Gáspár, birtokos, Bikafalva. Zoltán András, tanító, N.-Solymos. Zsákó János, tanító, Muzsna. Varga Ferencz, lelkész, Sz.-Keresztur. Vánky Kálmán, mérnök, Sz.-Udvarhely. Veres Mózes, tanító, Felső-Sófalva. — Ime egy igazi utánczásra méltó szép példa! Vajha mielőbb hasonló felől értesíthetnők tisztelt ügyfeleinket.

Üzleti szemle.

Marha- és sertésvásárok jegyzései.

Budapesti marhavásár nov. 27-én. Összes felhajtás 3342 db. nagy és apró marha. — Ebből eladatott 58 db. bika, 1432 db. ökör, 634 db. vágó tehén, 446 db. fejős tehén, 34 db. bival, 314 db. borju, — db. bárány, — db. juh. Árak: bika darabonként 80—180 frt, ökör páronként 180—360 frt, vágó tehén páronként 110—170 frt, fejős tehén darabonként 91—180 frt, bival páronként 100—180 frt, borju darabonként 18—42 frt, bárány páronként — — forint, juh páronként — — frt. Húsárak 100 kilonként: ökörhús 48—53 frt, tehénhús 40—42 frt, borjuhús 60—64 frt, bivalhús — — frt.

Bécsi marhavásár nov. 30-án. Összes felhajtás 2253 drb. és pedig 652 drb. magyar, 775 drb. lengyel és 826 drb. német fajta. Árak 100 kilonként: magyar hizó 52—61 frt, lengyel 50—57 frt, német 53—62 frt, tehén — — frt, bika — — frt, bival — — frt.

Kőbányai sertésvásár nov. 27-én. (Az első magyar sertésüzlet és kölcsönelőező részvénytársaság jelentése.) Az üzlet nehéz árban mlnt héthez képest szilárd volt ellenben könnyű sertésekben változatlan.

Heti átlag árak: magyar vál. áru 260—320 klg. nehéz 48—48½ krral, 180—240 klg. nehezek 47—48 kr. Öreg 300 klg. túli nehéz 45—46 kr, vidéki sertés 40—43 kr, könnyű — kr. Transitóban: szerbiai 42—44½ kr., románia — — kr; tüskés — krral tiszta kilogrammonként. Összes felhajtás: 19603 darab, összes elhajtás 10544 drb.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Kivánatra árlapok és költségvetések bérmentve küldetnek.

Üzlet nagybóbitás és vízművészeti kellékek tárlata.

Szerelő-műhely vízvezetékek kútak s berendezéséfé.

(1.) Tetemesen leszállított gyári árák mellett. (48—52.)

Sz. 5326—1885.

n. k.

Pályázat.

Fogaras város közönségénél 300 frt. évi-fizetés és szabad lakással egybekötött kertési állomásra a pályázat hirdettetik, felhivatnak mindazok, kik ezen községi kertési állomást elnyerni óhajtják, hogy előéletük és a kertészetbeni jártasságukat előtűntető okmányokkal felszerelt folyamodványaikat, legkésőbb jövő december hó 20-ig a városi előjárásnál nyujtsák be.

A szegődményes feltételek az előjárásnál megtekinthetők.

A város n. k. előjárása. Fogaras, 1885. november hó 10-én.

(2—3) (16.) Keresztényi, főbíró.

A magyar gazdatisztek és erdészek segélyegyesülete

ajánlja a t. cz. földbirtokos és bérlő uraknak állás-közvetítő-osztályánál bejelentett tagjait elhelyezésre. Az ez ügyben való felvilágosítások díjmentesek. Ügyvezetői iroda: Budapest, papnövelde-utca 6. szám alatt.

Krocsák G. Emil,
e. ügyvezető.

(48—52.) (3.)

PIACZI ÁRAK.

A heti vásár		Gabona mérték	tisztá buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	török-buza	100 kilo		1 köb-meter tüzifa	1 kilo marhahús
helye	napja								széna	szalma		
k r a j c z á r o k b a n												
Bécs	november 29	metermázsa	835	—	705	695	685	595	—	—	—	—
Budapest	november 29	"	765	—	635	680	655	585	—	—	—	—
Balázsfalva	september 3	hektoliter	450	350	325	—	200	450	—	—	250	36
Brassó	november 24	"	620	420	370	260	170	300	380	225	240	40
Deés	november 24	"	600	580	480	—	200	380	620	280	320	24
Gyula-Fehérvár	november 21	"	600	525	450	—	250	300	450	135	260	40
Kézdi-Vásárhely	november 26	"	580	500	350	260	180	380	300	100	300	32
Kolozsvár	november 26	metermázsa	740	—	540	—	480	440	500	150	300	38
Maros-Vásárhely	október 1	metermázsa	618	485	485	440	418	423	260	130	290	32—36
Nagy-Szeben	november 20	hektoliter	540	420	350	350	190	370	200	140	388	40—46
Nagy-Várad	november 24	"	556	426	392	300	232	308	520	170	380	48
Sepsi-Szent-György	november 30	"	610	540	360	240	170	300	300	125	150	32
Szász-Régen	november 19	"	600	400	350	300	190	340	400	240	260	28
Torda	november 28	"	575	375	375	300	160	300	300	20	250	36

Nyomatott Gámán János örökösénél, közép-utca Minorita-épület.